

क.म.क

स्तोत्र

संस्कृत

॥ मां गिरिशं हरिम् ॥



मां गिरिशं हरिम् नमस्तुते

६९८/स्तो-३४२

(1)

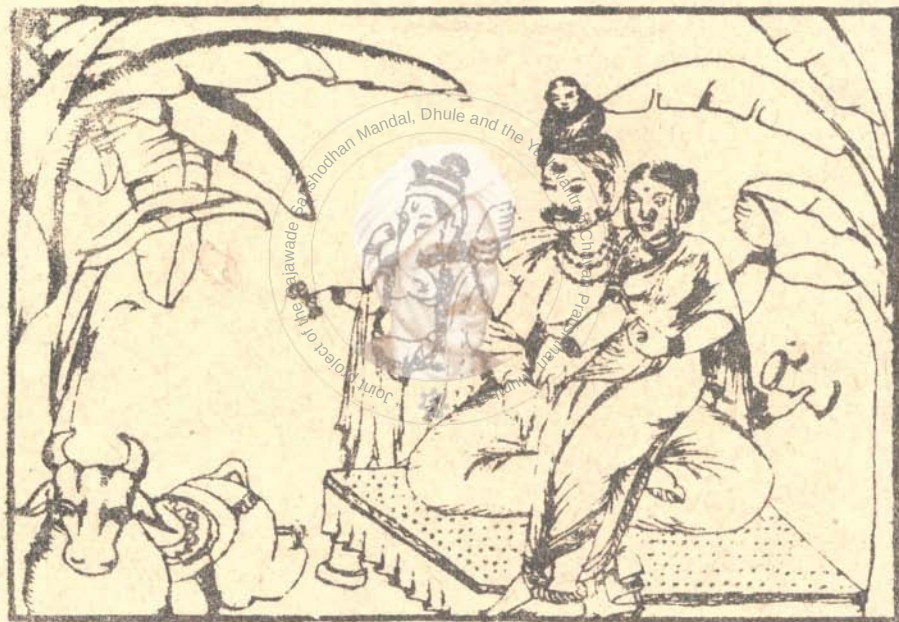
अथ मांगीशाष्टक मांगीशासहस्र

नामस्तोत्रवसहस्रनामाव-

ध्यानारम्भः



• (2)



(2A)

श्रीगणाधिपतयेनमः ॥ अथमांगिशाष्टकप्रारंभः ॥ वारि-
जाक्षउवाच ॥ एवमुक्तं भगवता साक्षात्परशिवेन मे ॥ तदा
कुशस्त्वलीङ्गत्वा तल्लिङ्गं पूजितं मया ॥ १ ॥ भक्त्या संपूजितो दे-
वो मांगिरीशो महेश्वरः ॥ मांगिरीशाष्टकमिदं तत्प्रीत्यै पठितं म-
या ॥ २ ॥ विश्वेश्वरप्रणतदुःखविनाशकारिन् ॥ सर्वेष्वधुरक-
परात्परपापहारिन् ॥ कुण्डेन्दुशंखधवलश्रुतगीतकीर्ते ॥ भो
मांगिरीश तव पादयुगं नमामि ॥ ३ ॥ गङ्गाधरस्वजनपालन-
शोकहारिन् ॥ शक्रादिसंस्तुतगुणप्रमथाधिनाथ ॥ खण्डेन्दुशे-
खरसुरेश्वरभव्यमूर्ते ॥ भो मां ॥ ४ ॥ त्रैलोक्यनाथमदनात-
कशूलपाणे ॥ प्राणैघनाशनपटोपरमप्रतापिन् ॥ लोमेश

(३)

योगी०
॥१॥

विप्रवरदायककालशत्रो ॥ भोमां० ॥ ५ ॥ भोभूतनाथभवभं
जनसर्वसाक्षिन् ॥ मृत्युंजयांधकनिषूदनविश्वरूप ॥ भोसं
गमेश्वरसदाशिवभालनेत्र ॥ भोमां० ॥ ६ ॥ अंभोजसंभव-
रमापतिपूजितांग्रे ॥ यक्षेद्रमित्रकरुणामयकायशंभो ॥ वि
द्यानिधेवरवदीनजनैकबंधो ॥ भोमां० ॥ ७ ॥ रुद्राक्षभूषि
ततनोमृगशावहस्त ॥ मोहांधकारमिहिरश्चितभालनेत्र ॥
गोत्राधरेंद्रतनयांकितवामभाग ॥ भोमां० ॥ ८ ॥ कैलास-
नाथकलिदोषविनाशदक्ष ॥ धुतूरपुष्पपरमप्रियपंचवक्त्र ॥
श्रीवारिजाक्षकुलदैवतकामशत्रो ॥ भोमां० ॥ ९ ॥ योगींद्र
हृत्कमलकोशसदानिवास ॥ ज्ञानप्रदायकशरण्यदुरंतश-

अष्ट०

॥१॥

(3A)

क्षये ॥ यज्ञेशयज्ञफलदायकयज्ञमूर्ते ॥ भोमां ॥ १० ॥ ये
मांगिरीशचरणस्मरणानुरक्ता ॥ मांगीश्वराष्टकमिदं सततं
पठन्ति ॥ आमुष्मिकं सकलसौख्यमपीह भक्ता ॥ देहांतका-
लसमये शिवतां व्रजन्ति ॥ ११ ॥ मांगिरीशस्थितस्यैव सहस्रै-
र्दिव्यनामभिः ॥ स्तुतः स भगवान्देवो मांगिरीशो जगद्गुरुः
॥ १२ ॥ तेन पुण्यप्रभावेन तमिष्ठस्तत्परायणः ॥ त्रिषु लोके-
षु बंधोहं प्रभवं वारिजं क्षणः ॥ १३ ॥ अनुग्रहेण तस्यैव मांगी-
शस्य परात्मनः ॥ सामर्थ्यमनुलं प्राप्य विरव्यातोऽस्मिन् जग-
त्रये ॥ १४ ॥ अस्य प्रसादमात्रेण ब्राम्हणेन्द्रमया युधि ॥ शूल-
दंतादयो दैन्यानिहताः कालसन्निभाः ॥ १५ ॥ दुर्बलेन मे-

(५)

मांगि-

॥२॥

नुष्येणदरिद्राःपणकादयः ॥ अस्यानुग्रहसामर्थ्याद्भाग्य-
वतःकृतामया ॥१६॥ अस्यकृपातिरैकेणमांगीशस्यम-
हेशितुः ॥ मुखमध्येविश्वरूपंजनन्यैदर्शितंमया ॥१७॥
अस्यानुकंपयादीनमानवेनाध्वगामिना ॥ सुशीलबाल-
कप्रेतंमयासंजीवितंकृतं ॥१८॥ अतोस्यमांगिरीशस्य
प्रसादःसर्वसिद्धिदः ॥ चतुर्दशसुल्लोकेषुकस्यनोत्पत्ति-
कारकः ॥१९॥ तस्मान्त्वमपिजीवेशभक्तिसंविष्टमानसः
॥ मांगीशाख्यंमहालिंगमिदंसेवयसेवय ॥२०॥ एतस्मा-
त्परमंलिंगंनान्यदस्तिमहीतले ॥ सत्यंसत्यंपुनःसत्यंस-
त्यमेवोच्यतेमया ॥२१॥ अगस्त्यउवाच ॥ श्रुत्वेदंवा-

अष्ट०

॥२॥

(4A)

सुदेवोक्तं जीवेशोद्विजपुंगवः ॥ पुनःप्रश्नं समकरोज्जि
ज्ञासुः कुलसंभवः ॥ २२ ॥ जीवेश उवाच ॥ मांगीशलिंग
माहात्म्यं यत्त्वयोक्तं मया धुना ॥ सविस्तारं तदाकर्ण्य संतो
षोमे महानभूत् ॥ २३ ॥ मांगीशो भगवानीशस्त्वयार्थैर्नाम
भिः स्तुतः ॥ तानि नामानि मामद्यकृपया वक्तुमर्हसि ॥ २४ ॥
अगस्त्य उवाच ॥ एवं जीवेशसंपृष्टः श्रीमद्भारिजलोचनः
॥ मांगीशनामसाहस्रं प्राहेदं सर्वसिद्धिदं ॥ २५ ॥ वारिजाक्ष
उवाच ॥ शृणु जीवेशवक्ष्यामि मांगीशाख्यसहस्रकं ॥ य-
स्य स्मरणमात्रेण नरो निष्ठांतको भवेत् ॥ २६ ॥ इति श्रीवा-
रिजाक्षप्रोक्तं मांगीरीशाष्टकं संपूर्णं ॥ ६३ ॥ ॥ ॥ ६३ ॥

(5)

मांगि

॥ ३ ॥

अथमांगीशसहस्रनामस्तोत्रप्रारंभः ॥ ॐ अस्यश्रीमांगि-
रीषसहस्रनामस्तोत्रमंत्रस्य वामकेश्वराभगवानृषिः अ-
नुष्टुप्छंदः श्रीमांगिरीशोदेवता ॐ नमइतिबीजं
भगवतेइतिशक्तिः मांगिरीशायैतिकीलकं ममश्री
मांगिरीशप्रसादसिद्ध्यर्थेजपेविनियोगः अथन्यासः
ॐ नमः अंगुष्ठाभ्यांनमः भगवतेतर्जनीभ्यांनमः
मांगिरीशायमध्यमाभ्यांनमः ॐ नमः अनामिकाभ्यां
नमः भगवते कनिष्ठिकाभ्यांनमः मांगिरीशायकर-
तलकरपृष्ठाभ्यांनमः एवंहृदयादिन्यासः अथध्या-
नं शिरसिधृतशशांकंपार्वतीशोभितांकं ॥ दशभुजम-

स्तो०

॥ ३ ॥

(5A)

मरेन्द्राद्यर्चनीयांघ्रियुग्मं ॥ स्फटिकधवलगात्रपंचवक्त्र-
त्रिनेत्रं ॥ सकलजगदधीशंचिंतये मांगिरीशं ॥ १ ॥ इति
ध्यानं ॥ ॐ मांगिशो माधवस्तुत्यो महाभागो महोमयः
॥ मीदुष्टमो मुनिध्येयो मंदारकुसुमप्रियः ॥ १ ॥ मायावीम
हदाराध्यो महापूज्यो मनोमयः ॥ मृत्युंजयो मृडानीशो मार्क
डेयप्रियो मुनिः ॥ २ ॥ मुक्तिप्रदायको मुक्तो मेधावी मधुरो मधुः
॥ मेधातिथिर्मृगधरो महाप्रज्ञो महोत्सवः ॥ ३ ॥ महोत्सित्तो-
महायोगी महोजस्को महोषधः ॥ महाभोगी महाभार्यो महर्षि-
र्मंडनप्रियः ॥ ४ ॥ महाबुद्धिर्महाबोधो महानादो महायुधः ॥
मृदंगनादमुदितो महाध्यानपरायणः ॥ ५ ॥ मखो मुखो महा-

(6)

मांगि०

। ॥४॥

ज्ञानीमहोराशिर्महोदधिः ॥ मंदाकिनीधरोमौनीमृग्योमखल-
लप्रदः ॥६॥ महाशनीमहारेणोमहासत्वोमहाबलः ॥ महे-
ष्वा सोमृगांकाभोमुनींद्रोमेखलाधिपः ॥७॥ मुकुंदोमंजु-
लोमुक्तिप्रदातामानंददायकः ॥ मंजुलांगोमहोदार्योमहोदा-
रोमहत्वगः ॥८॥ महानंदोमहीरूपोमर्मज्ञोमहिमाश्रयः ॥
महर्षिर्मुदितोमह्योमहापातकनाशनः ॥९॥ गिरिशोगर्व-
हागोप्तागुहावासीगजाजिनः ॥ गौरीभर्तागुणाधारोगणा-
ध्यक्षोगणाधिपः ॥१०॥ गंहरिष्ठोगुणातीतौगंगालंकृत-
मस्तकः ॥ गभीरोगिरिजामातागुणेशोगरळाशनः ॥११॥
गूढोगिरिचरोगुप्तोगुह्योगंधप्रियोगिरिः ॥ गंगाधरोगजरि-

स्तो०

॥४॥

(6A)

पुर्गहनोगोपतिध्वजः ॥१२॥ गीर्वाणवन्दितपदोगुणज्ञोऽग्नी-
ष्मवर्जितः ॥ गतिप्रियोगयाधारोगंगंगोगोधनप्रियः ॥१३॥
गणस्तुत्योगणाधीशोगणाराध्योगणाश्रयः ॥ गणनाथोग-
णव्रातोगणाकारोगणेश्वरः ॥१४॥ शमीशावः शुभः श्लो-
क्यः शिपिविष्टः शिवाप्रियः ॥ सिद्धांगः श्रीपदः शक्रः शांतः
श्रेयः प्रदायकः ॥१५॥ शंभवः शूलभृच्छीमान्शांतिभद्रः
शतक्रतुः ॥ शशांकशेखरः श्रेष्ठः श्रमणः श्रमहारकः ॥
१६॥ जगसितानिराधारः शुद्धोबुद्धोनिरंजनः ॥ पिनाकी
केवलः कालः सर्पभुषः पुरंदरः ॥१७॥ निरातंकश्चतुर्भा-
गः परात्मापार्वतीपतिः ॥ महादेवोगुणातीतः परमात्मापरावरः

मांगि०
॥५॥

॥१८॥ निराकारो निरालंबः सोमनाथः सहस्रपात् ॥ सहस्र
वदनः सिद्धः सहस्रनयनः कविः ॥१९॥ गंगाधरो नागना-
थः केदारः कामशासनः ॥ कालहंता जगद्धाता जगन्नेता
जगज्जुः ॥२०॥ भूपतिः पुरविध्वंसी कैवल्यः शोकशासनः ॥
हरिकेशः पंचवक्त्रः पंचवर्णः परात्परः ॥२१॥ पञ्चाक्षरः पवित्रात्मा व्यो-
मकेशो विद्यत्यतिः ॥ अनंतमायी धर्मिष्ठो व्याघ्रचर्मो बरोम-
हान् ॥२२॥ जगत्संहारको हेतुर्विश्वसाक्षी घृषध्वजः ॥ वि-
ष्णुगर्भहरो नाथः कैवल्यफलदायकः ॥२३॥ दशहस्तः सु-
खी योगीसारः सारविदांबरः ॥ भस्मप्रियो विश्वमाता मनस्वी
भवभंजनः ॥२४॥ दयालुः पुरुषो ज्ञानी मायातीतो महे-

स्तो०

॥५॥

(7A)

श्वरः ॥ योगि हृत्पद्मसंवासी सद्योजातो वरप्रदः ॥ २५ ॥ प्रसिद्धः
पावनः स्वेच्छास्वरूपः शापमोचनः ॥ अंधकासुरसंहर्ता गरेशो
नीललोहितः ॥ २६ ॥ धनेशः शरभस्तीर्थः पवित्रः पूषदंतहृत्
॥ महाकालो हविर्वेद्यो निरीहस्त्र्यंबकः शुचिः ॥ २७ ॥ सिद्धेश्व
रः सिद्धिदाता सर्वदेवमयो भवः ॥ अलंघ्यशक्तिर्जटिलो विरागः
सुमनोहरः ॥ २८ ॥ महात्मानिरङ्कारी विश्वरूपी विकर्तनः ॥
कुशानुरेताः सर्वज्ञो गजचर्मधरोऽजडः ॥ २९ ॥ निधीशो नि
स्पृहः सौमस्वरूपी वेदवल्लभः ॥ विबुधात्मा पशुपतिर्विशुद्धः
शंकरः शिवः ॥ ३० ॥ भीमः शंभुर्हंसनाथः प्रसिद्धः सर्ववैदि
तः ॥ शितिकंठः शूलहस्तः श्रीकंठः पूर्वजः पतिः ॥ ३१ ॥ आ

मांगि
॥६॥

त्मारामः कृपासिंधुः परमेष्ठी पुरातनः ॥ निरामयः सुरेशानो गा-
यत्रीवह्मभोवरः ॥ ३२ ॥ निर्विकल्पो नीलकंठः कामी विप्रः
प्रतापवान् विश्वेश्वरो वामदेव उग्रः सूर्यो गिरीश्वरः ॥ ३३ ॥ मृत्यु
हर्ता वीर भद्रः कपर्दी योगवित्तमः ॥ ॐ काररूपो भीमेशो गोव-
र्धनगतः प्रभुः ॥ ३४ ॥ जगज्जीवः कालकूटो विषादीदक्षनाश-
नः ॥ गोष्ठ्यः प्रजेशः प्रथमः परमार्थः शिवाधवः ॥ ३५ ॥ ज-
गत्प्राणो विभुर्वज्री दुंदुभी मथनो बलः ॥ इन्द्रहंतानंतमूर्तिः काल-
हस्तो निरक्षरः ॥ ३६ ॥ सोमेश्वरः सुधेशानो महापापापहारकः
॥ अजातशत्रुः कैलासपतिर्देवगणाश्रयः ॥ ३७ ॥ रुद्रो हंसः
सूक्ष्मतनुर्हितकारी सहस्रजित् ॥ भव्यः पूज्यो वह्निमूर्तिर्मही

स्तो०

॥६॥

यान् भाललोचनः ॥ ३८ ॥ यज्ञः श्रीशैलसंस्थायी जयरूपोज
 यमदः ॥ नंदीब्रह्मशिरश्छेत्तानिर्मूलः कालशिक्षकः ॥ ३९ ॥ ज-
 लंधरशिरश्छेत्ता सुचक्षुः सेवकावनः ॥ मंत्रो मंत्री मंत्रवेत्ता देवोदा-
 रिद्वनाशनः ॥ ४० ॥ महेशः परमस्पष्टः भोमः भोम्यः सुरवी सुराट्ट
 ॥ अमृतेशः पारिजातः पंचयज्ञः मिथंवदः ॥ ४१ ॥ दक्षोधन्वी गि-
 रित्राता मायी घंटावभियः ॥ कुबेरबंधुर्विभवः कौबेरः कल्मषा-
 पहः ॥ ४२ ॥ विद्याता विभगः शूरः पुण्यश्लोकोऽभयोऽमरः ॥
 जगदीशो जगन्नाथः कनिष्ठो वामनो महः ॥ ४३ ॥ चतुर्हस्तस्त-
 त्पुरुषः पुष्टानां पतिरव्ययः ॥ विशालाक्षो ज्ञानगम्यस्तरुणः
 करुणानिधिः ॥ ४४ ॥ हिरण्यः पुण्यदोहस्वो महाल्हादोम-

मांगि.
॥७॥

नोन्मनः ॥ धर्मपूर्णः श्वेतरूपोऽगतमो बहु रूपधृक् ॥४५॥
 विप्रमियो विरूपाक्षः सुषेणः सर्ववन्दितः ॥ वृथो वरिष्ठः शिष्टे
 षो गरिष्ठकष्टनाशनः ॥४६॥ सहस्र हस्तो निःशंकः पंक-
 जासनसंस्तुतः ॥ जाल्हीजनको वेधाजन्ममृत्युहरो हरः
 ॥४७॥ परोऽनर्घ्यकालकल्पो विशालः पालितामरः ॥ शर्वो
 भर्गः पीतवर्णः पूर्णो ज्ञानप्रकाशकः ॥४८॥ भूपतिर्जन-
 कः सिंहो नरसिंहनिपातनः ॥ नित्यः कान्तः कल्मषाग्निश्चैत-
 न्यमजरोगुरुः ॥४९॥ उच्चैर्धौवः स्वर्णरेतानिर्व्याधिः स्तेन-
 रक्षकः ॥ व्युप्तकेशोजगत्कर्ता विव्याधिः पावकाकृतिः ॥५०॥
 औषधीशस्तस्करेशो मन्त्रात्मा परिवंचकः ॥ गुह्येष्टदः परिच-

स्तो०

॥७॥

रः कक्षेशोवारिवस्कृतः ॥५१॥ भुवन्तिरुन्नतः श्रुलीपंचको
 विश्वलोचनः ॥ हिरण्यबाहुरचलोवर्षीयान्वननायकः ॥५२॥
 सस्मिंजरस्तरुपतिः स्तारः सूर्योभयापहः ॥ घोररूपः कृत्स्न
 वीतः सहमानः शताननः ॥५३॥ बाणिजोरोहितः सूतः श्रो
 तस्यः क्षेत्रपालकः ॥ अहंत्यात्मा महारुद्रः पुष्टेशस्तत्पति
 र्वलिः ॥५४॥ आततायी नंदिकेशो वभूषः क्षेमकारकः ॥
 बुध्योजघन्यः क्षेत्रेशः संसारास्त्रः स्मरांगधक् ॥५५॥ नि
 षंगीककुभः शीभ्यः पत्नीशो निरुपपुवः ॥ अरण्येशोगिरिच
 रः सर्वलोकाभिवंदितः ॥५६॥ श्रुतसेनो महावीरः पूतात्मा कु
 शलो मनुः ॥ सदागतिः यस्य स भ्राता वदान्यो वरदायकः ॥५७॥

१०
प्रांगि-

॥८॥

सुधन्वाग्रहितः स्वल्पः क्षेम्यः पथ्यः पयोधरः ॥ बिन्मीवरू
धीकवचीवास्तव्यः शास्त्रवित्तमः ॥५८॥ आव्याधिनीशो
निर्द्वंद्वोदुराराध्योदुरासदः ॥ अमोघोविक्रमोभव्यः कुमा-
रः कोमलाशयः ॥५९॥ अप्रगल्भोविश्वमूर्धानीप्यः कात्थो
वसुप्रदः ॥ विश्वबाहुर्विश्ववक्रः स्वायुधोवेदसंमतः ॥६०॥
नाद्यः सहस्योवैशतः सूद्यः सत्यः सभापतिः ॥ अलोलुपो-
भूतमूर्तिः सारग्राहीमयस्करः ॥६१॥ प्रावाह्यः सारभूतात्मा
मोक्षदः सत्यसंगरः ॥ ईरिण्यः खंडपरश्वरातार्यः कीर्तिसा-
गरः ॥६२॥ अग्नेवधोभीमकर्मापार्यः शिवतरः सुहृत् ॥
रांगस्ताम्रः पर्णशद्योमहदाभूतिभूषणः ॥६३॥ दुरत्ययो

स्तो०

॥८॥

(10A)

निष्पपंचोयज्ञविघ्नविनाशनः ॥ यज्ञेशः क्षपणोयंतापुलस्त्यः
सत्त्ववित्तमः ॥ ६४ ॥ सिकत्योग्रामणीः सम्राट् अनर्थो निरु-
पप्लवः ॥ शरण्यः पुण्यसंदायी सत्त्वनिष्ठो महालकः ॥ ६५ ॥
पंचोब्रह्ममयोव्यक्तः सुदेवो भूधरायुधः ॥ उत्तारणः सत्त्वमूर्तिः
फेन्यो देवशिरवामणिः ॥ ६६ ॥ रुद्राक्षवक्षकः शष्पस्तार्यज्ञः
कामशासनः ॥ आलाद्यभूतहा लोप्यो हृदयः सत्त्ववित्सुधीः
॥ ६७ ॥ उच्चः प्रतरणस्तीर्थः कृत्योदूरे वधोऽरुणः ॥ कात्या-
यनीमि योलप्यः सक्रियः सुप्रतापनः ॥ ६८ ॥ पांसव्यो वास्तु-
पोवात्यो विद्युत्यो यज्ञनायकः ॥ अनातुरो यज्ञभोक्ता हरि-
त्यो निरुपाधिकः ॥ ६९ ॥ रुद्राक्षरूपो नियतोरजस्यो म-



मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com